

**INFORME DE SEGUIMENT DEL MÀSTER
EN CRIMINOLOGIA I EXECUCIÓ PENAL
(2013-14)**

JUNY 2015

DEPARTAMENT DE DRET

*Informe elaborat per Ester Blay, Coordinadora del Màster en
Criminologia i Execució Penal*

*(Aprovat per la Comissió de Màsters del Departament de Dret el dia 7 de juliol
de 2015)*

ÍNDEX:

1. Fitxa de la titulació:	3
2. Anàlisi anual:	4
Q1: Demanda, Accés i Matrícula	4
Q2: Rendiment Acadèmic de la Titulació	7
Q3: Satisfacció Docent	9
Q4: Pràctiques Externes, Mobilitat i Inserció Laboral Dels Titulats.....	11
Q5: Innovació i Millora Docent	12
Q6: Gestió i Atenció A La Comunitat	14

1. Fitxa de la titulació:

Títol: Màster en Criminologia i Execució Penal

Codi: 8074

Codi del pla d'estudis: 496

Procés de verificació: 9 d'octubre 2014

Places totals: 30

Curs d'inici: 2011-12 (com a Màster Oficial)

Direcció Departament de Dret: Alejandro Saiz Arnaiz

Deganat de Dret: Dr. Josep Maria Vilajosana Rubio

Informació pública disponible:

<http://www.upf.edu/mastercriminologia/es/>

Dades indicadors de la titulació:

<http://www.upf.edu/xifres/docencia/postgrau/master/>

2. Anàlisi anual:

Q1: Demanda, Accés i Matrícula

a) Dades dels processos d'accés i matrícula

El Màster en Criminologia i Execució Penal ha arribat al curs 2013-14 a la seva tercera edició com a màster oficial¹ i amb les dades de què disposem, podem afirmar que compta amb una demanda considerable. Les dades de demanda, preinscripció i matrícula han estat les següents:

TAULA 1: DEMANDA, PREINSCRIPCIONS, ACCEPTACIONS I MATRÍCULA

		2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
Places ofertades (O)		25	25	30	30
Preinscripcions (D)	Total	93	123	51	89
	D/O	3,7	4,9	1,7	3,0
Acceptacions (A)	Total	36	21	31	48
	A/O	1,4	0,8	1,0	1,6
Matrícula nou accés (M)	Total	18	22	23	30
	M/O	0,7	0,9	0,8	1,0
Matrícula total		18	27	25	35
Matrícula a temps parcial		*	3	-	3

*Dades no disponibles

El curs 2013-2014 el Màster va tenir una demanda menor que els cursos anteriors, tal com es mostra a la **Taula 1**. Tanmateix, les preinscripcions van ser superiors al nombre de places, amb la qual cosa es va poder dur a terme un procés que assegurés l'acceptació dels millors candidats. Per altra banda, després d'una gran baixada en el nombre de preinscripcions entre els cursos 2012-13 i 2013-14, en l'edició del màster 2014-2015 **la demanda s'ha incrementat en un 75%**.

El nombre d'estudiants acceptats el curs 2013-2014 va ser de 31, i el nombre d'estudiants de nou accés finalment matriculats al Màster va ser de 23. Encara que això representa una lleu millora en termes absoluts respecte del curs 2012-2013, significa que no es van omplir les places ofertades, que aquell curs havien augmentat a 30 (veure apartat Q5 de l'Informe).

¹ El Màster té una trajectòria de 27 anys: 24 anys com a Màster propi i 3 com a Màster oficial.

b) Perfil dels estudiants:

El perfil d'estudiants del curs 2013-14 mostra continuïtat del Màster en termes de la pluralitat i la internacionalització característica dels seus estudiants.

Tal com es mostra a la taula següent (**Taula 2**) la majoria dels estudiants, un 73,1%, són dones, la majoria menors de 30 anys i aproximadament el **57%** tenen una **Universitat espanyola** com a procedència. El **38%** han obtingut el títol de graduat o llicenciat en universitats **llatinoamericanes** i hi ha un estudiant procedent de la Unió Europea (**Taula 2**).

TAULA 2: PERFIL MATRICULATS

		2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
Sexe (%)	Dona	83,3	81,5	73,1	77,1
	Home	16,7	18,5	26,9	22,9
Edat (%)	<25	27,8	37	30,8	40,0
	25-29	27,8	29,6	46,2	37,1
	30-34	27,8	22,2	15,4	14,3
	>= 35	16,7	11,1	7,7	8,6
Nacionalitat (%)	Espanya	83,4	63	57,7	71,4
	UE	-	3,7	11,5	8,6
	Europa (no UE)	-	-	-	-
	Amèrica del Nord	-	3,7	-	2,9
	Llatinoamèrica	11,1	29,6	30,8	17,1
	Àsia	-	-	-	-
	Àfrica i resta món	5,6	-	-	-
Universitat procedència (%)	UPF	-	11,1	7,7	5,7
	Catalana	55,6	40,7	42,3	48,6
	Espanyola	27,8	11,1	7,7	22,9
	UE	-	-	3,8	2,9
	Europa (no UE)	-	-	-	-
	Amèrica del Nord	-	3,7	-	-
	Llatinoamèrica	11,1	33,3	38,5	20,0
	Àsia	-	-	-	-
	Àfrica i resta món	5,6	-	-	-

Respecte al curs anterior, cal destacar que es tracta d'un perfil d'estudiants jove, però en menor mesura que en edicions anteriors (ha augmentat la proporció de majors de 25 anys i menors de 30, en detriment dels menors de 25) i que s'ha mantingut la demanda d'estudiants procedents de Amèrica Llatina, un públic que hem tractat de mantenir al llarg de totes les edicions per la seva adequació al model de màster (per la llengua i la internacionalització que persegueix).

En relació als estudis previs, més de la meitat dels estudiants tenen formació en Dret i la resta son provinents de ciències socials com Criminologia, Treball Social, Psicologia i Educació Social, entre d'altres. La integració d'estudiants procedents de diferents disciplines és una riquesa del Màster, reflecteix la interdisciplinarietat de la Criminologia com a Ciència Social i permet debats acadèmics més plurals.

c) Valoració de les dades d'accés i matrícula

- **23 estudiants** de nou ingrés matriculats. Això vol dir que el màster va superar amb èxit el nombre mínim de matrícules (20 places) que, d'acord als criteris acordats per la Direcció General d'Universitats, es requereixen per mantenir la seva continuïtat.
- Malgrat l'anterior, l'elevat nombre de preinscripcions al Màster hauria d'haver permès que s'omplís el 100% de les places ofertades. Aquesta disfunció ha portat a la Coordinació del Màster a augmentar el nombre d'acceptacions en l'edició 2014-2015 per aconseguir una matrícula de nou ingrés del 100% de les places ofertades.
- El **perfil** d'estudiants aconseguit ha estat òptim, doncs s'ha incrementat la demanda d'estudiants d'Amèrica Llatina, a més de mantenir una varietat important en els estudis previs dels estudiants (dret, treball social, psicologia, criminologia,...); aspecte que dona més **riquesa a la dinàmica** i debat realitzat a les classes i seminaris.
- Addicionalment, l'increment en la demanda ens ha permès seleccionar millor els estudiants del màster, element que es reflecteix en les dades de rendiment dels estudiants, tal i com es veurà a continuació.

Q2: Rendiment Acadèmic de la Titulació

a) Dades de Rendiment

En aquest apartat es presenten les dades sobre rendiment pròpiament dit, taxa d'eficiència, graduació dels estudiants i taxa d'abandonament del curs.

Respecte a les primeres, podem destacar que la **taxa de rendiment** s'ha mantingut en el bon nivell que es va assolir el curs passat, sent en aquesta ocasió del 97% (**Taula 3**). Per tant, el nostre màster supera la taxa mitjana de rendiment dels màsters de la UPF (que es situa al 92,8%)².

TAULA 3: TAXA DE RENDIMENT PER COHORT D'ACCÉS

	2011-12	2012-13	2013-14
Crèdits matriculats	971	1.522	1.330
Crèdits superats	773	1.465	1.295
Taxa de rendiment	79,61	96,25	97,36

*Taxa de rendiment=crèdits superats/crèdits matriculats

En segon lloc, les dades de **graduació** també s'han mantingut en els bons nivells del curs anterior amb un **82%** d'estudiants graduats en el temps previst (**Taula 4**).

TAULA 4: GRADUACIÓ I TAXA DE GRADUACIÓ PER COHORT D'ACCÉS

	2011-12	2012-13	2013-14
Matriculats	18	24	24
Graduats en t	12	20	19
% Graduats en t	66,7	83,3	82,6
Graduats en t+1	2	1	
Taxa de graduació (%)	77,8	87,5	

*Taxa de graduació=graduats en t i t+1/matriculats

Un últim aspecte positiu a destacar és que, tal i com es mostra a la **Taula 5**, únicament un estudiant ha abandonat els estudis (la qual cosa suposa una taxa de només 4,3%). Això és conseqüència, d'una banda, d'una atenció i orientació més personalitzada als alumnes per part de la coordinació del màster, i sobretot d'un major compromís i serietat per part dels estudiants seleccionats, que resulta en una motivació més gran i continuada per a finalitzar els seus estudis.

² Les xifres sobre rendiment dels màsters oficials de la UPF es poden consultar a: <http://www.upf.edu/xifres/docencia/postgrau/master/1218/>

TAULA 5: ABANDONAMENT PER COHORT D'ACCÉS

	2011-12	2012-13	2013-14
Matriculats	18	24	23
Abandonaments	4	1	1
Total abandonament (%)	22,2	4,2	4,3

*Total abandonament (%)=abandonaments/matriculats

b) Valoració de les dades de rendiment

- La taxa general de rendiment es situa al **97%**, una taxa que creiem molt satisfactòria per estar per sobre de la mitja de la resta dels màster de la UPF.
- La taxa de graduació és del **82,6 %**, resultat que valorem molt satisfactòriament, tenint en compte que s'ha mantingut la bona línia que es va iniciar l'any passat.
- L'abandonament presenta uns nivells mínims, amb una taxa del **4%**.
- Tots aquests aspectes ens indiquen que el màster compta amb resultats molt positius que mantenen la bona línia del darrer any.

c) Actuacions respecte de les propostes de millora contingudes en l'Informe anterior [No es van realitzar propostes de millora en aquest apartat a l'Informe de Seguiment 2012-2013]

d) Valoració de les dades de rendiment

La coordinadora del màster ha realitzat tres tutories grupals al llarg del curs, al primer, segon i al tercer trimestre, per adreçar les dificultats i resoldre els dubtes de funcionament de les assignatures i en particular del Treball Final de Màster.

Q3: Satisfacció Docent

a) Dades de satisfacció

La satisfacció dels estudiants amb la docència rebuda és elevada i atorguen puntuacions mitjanes superiors a 7 (de 0 a 10 punts) en totes les preguntes (**Taula 6**). La puntuació del màster en el seu conjunt és de 7,78 punts, millorant en mig punt el valor de l'any anterior.

TAULA 6: INDICADORS DE SATISFACCIÓ DOCENT

	Participació %	Classes magistrals	Classes pràctiques	Classes de seminari	El màster en el seu conjunt
Criminologia i Execució Penal	26,68	7,83	7,46	7,97	7,78

No obstant això, degut a l'escassa participació dels estudiants en el procés d'avaluació (només un 27%) dels professors i assignatures, les valoracions no es poden generalitzar.

b) Valoració de la satisfacció

Punts forts:

- La valoració obtinguda per part dels estudiants és en general bona, amb puntuacions superiors a 7 en totes les aspectes valorats. Tenint present la mitjana de la resta d'estudis de Màster, que mostren puntuacions similars a la del Màster en Criminologia, creiem que es un resultat positiu.

Punts febles:

- És preocupant la baixa participació, la qual ha estat encara més baixa que el curs passat (d'un 40% ha passat al 27%).

La poca participació podria explicar-se pel fet que les avaluacions no es fan a classe, de forma presencial i en paper; també es pot deure a la falta de costum dels estudiants de fora de la UPF a aquest sistema d'avaluació. Finalment, pot reflectir una publicitat o visibilitat insuficient al Campus Global del enllaç que dona accés a les enquestes (tanmateix, en el període d'avaluació de forma presencial a les classes i mitjançant correus electrònics, s'anima als estudiants a avaluar els professors).

Propostes de millora i Pla d'acció:

- Des de la coordinació del Màster es manté l'enviament de correus específics als estudiants promovent a la participació en els processos d'avaluació durant el curs 2014-2015.
- Des de la coordinació del Màster es reserva un temps de presència a l'aula per tal que els estudiants puguin utilitzar l'aplicatiu per a mòbils AVALDO, durant el curs 2014-2015.
- Continuarem reforçant, per part de la Coordinació del màster, dels professors així com del àmbit de docència de la Secretaria del Departament de Dret, la participació en els qüestionaris mitjançant recordatoris al final de cada trimestre, tan de forma presencial a les classes com mitjançant correu electrònic.

c) Avenços respecte de les millores proposades en l'Informe anterior

- La participació en el procés d'avaluació al curs 2013-2014 ha estat inferior a la participació del curs 20112-13, malgrat els esforços de la coordinació per animar a la participació, mitjançant correus electrònics i a les tutories presencials. No es pot parlar, per tan d'avenços en termes de participació.

Q4: Pràctiques Externes, Mobilitat i Inserció Laboral Dels Titulats

Encara que en edicions anteriors el màster propi comptava amb la modalitat de pràctiques externes, des del curs 2011-12, el Màster oficial únicament compta amb la modalitat de recerca. Per tant, no hi dades que permetin avaluar la mobilitat i les pràctiques externes.

Tampoc no hi ha dades sobre inserció dels titulats.

Encara que només és un indicador parcial i indirecte d'inserció laboral, sí que considerem que el nombre de graduats del Màster matriculats en un programa de doctorat és un senyal de qualitat dels estudis. En aquest sentit 6 estudiants de l'edició 2013-2014 Màster s'han matriculat a programes de doctorat en Dret de les Universitats Participants, tres d'ells amb beques predoctorals (UPF, UAB, UdG, UOC).

Q5: Innovació i Millora Docent

Durant el curs 2013-14 s'han implementat les modificacions introduïdes el curs anterior, s'ha obtingut la menció Programa de Màster Interinacional i s'ha seguit un procediment de verificació del títol del Màster.

I. Implantació de les modificacions introduïdes el curs 2012-13 i recollides a l'Informe de Seguiment 2012-2013.

Acord de la Comissió d'Ordenació Acadèmica de 5 de febrer de 2013. Es va acordar modificar la memòria de verificació del màster en els següents termes:

1. Possibilitat de cursar fins a **9 ECTS** d'assignatures optatives al **Màster en Ciències Jurídiques** (Facultat de Dret, UPF) i al **Màster en Sociodemografia** (Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia, UPF)
2. Incorporar un mòdul de 10 crèdits ECTS amb el nom de Criminalitat i un altre mòdul de 10 crèdits ECTS amb el nom de Sistema de Justícia Penal. El total de **10 crèdits ECTS d'optativitat**, que ja està contemplat en la memòria actual, es realitzarà oferint dues assignatures en el primer trimestre i dues assignatures en el segon trimestre.
3. S'aprova incorporar **10 crèdits de mobilitat** per a permetre als estudiants realitzar una estada trimestral en les universitats amb les que se signi convenis de mobilitat.
4. S'aprova informar favorablement que s'incorpori una addenda al conveni entre les universitats col·laboradores (UAB, UdG, UPF) per tal que la distribució de crèdits sigui flexible entre les universitats col·laboradores, entre un mínim de 5 i un màxim de 35 crèdits ECTS cada universitat i que aquesta distribució no inclogui els 15 crèdits ECTS del treball de fi de màster.

En segon lloc, per **Acord del Consell de Govern de 19 de juny de 2013**, es va acordar un augment de 5 places més en el curs 2013-14, de manera que hi haurà un total de 30 places en pròximes edicions.

I a la tercera reforma, amb l'objectiu de millorar el programa docent, es van modificar la distribució en trimestres de la càrrega lectiva i el nom d'algunes assignatures obligatòries i optatives. Aquesta reforma es va aprovar per **Acord de la Comissió d'Ordenació Acadèmica de 17 de juliol de 2013**.

Valorem molt positivament la modificació que suposa un canvi en la distribució dels ECTS en els 3 trimestres lectius, descarregant el tercer trimestre de càrrega docent per possibilitar que els estudiants es concentrin en l'elaboració de Treballs Finals de Màster de qualitat.

II. Obtenció de la menció de Programa de Màster Internacional. La resolució de 29 de maig de 2014 del President de la Comissió Executiva d'Ajuts Universitaris va atorgar al Màster en Criminologia i Execució Penal la menció distintiva *International Masters Programme* (IMP) per a programes de Màsters oficials i propis impartits a Catalunya, amb l'objectiu d'impulsar la promoció internacional qualitativa per a aquest nivell d'estudi.

III. Verificació del Títol de Màster. Com anunciàvem a l'Informe anterior, amb la finalitat d'integrar al Màster els principals grups de recerca en criminologia al nostre país, les Universitats participants van decidir incorporar el grup de recerca liderat pel professor Tamarit Sumalla, catedràtic a la Universitat Oberta de Catalunya, i sumar la Universitat Oberta de Catalunya com a universitat participant del Màster.

Aquesta addició ha comportat la necessitat de seguir un procés de verificació del títol del Màster. Aquest procés no ha suposat cap canvi substantiu a la Memòria del Màster més enllà de la integració de la UOC com a universitat participant i l'actualització dels camps exigits per les agències de qualitat.

La Secretaria General d'Universitats va emetre la notificació de la resolució positiva de la verificació de la Memòria del Màster el 9 d'octubre de 2014, i el Màster Universitari en Criminologia i Execució Penal apareix en l'Ordre ECO/83/2015, de 27 de març per la qual s'implanten i es reconeix la implantació de diversos estudis oficials de màster universitari a les universitats públiques i privades de Catalunya.

La UOC ha passat a impartir 5 ECTS obligatoris i 5 ECTS optatius en assignatures de la seva especialitat (Victimologia i Ciberdelinqüència), i els professors de la UOC integrats al Màster han passat a tutoritzar i avaluar Treballs Finals de Màster en aquestes matèries.

Aquesta ampliació de l'àrea d'especialització del Màster atrau estudiants interessats en rebre docència i realitzar recerca en aquestes matèries, que abans no es veien reflectides en el professorat que imparteix el màster.

Q6: Gestió i Atenció a la Comunitat

El Màster en Criminologia i Execució Penal es un màster amb una complexitat especial degut a que esta organitzat per quatre universitats (UPF; UAB; UdG i UOC). En aquest sentit podem destacar els següents punts forts i febles, al temps que hem de proposar diferents mesures de millora:

Punts forts

- *Experiència i trajectòria del màster:* és un màster que compta amb més de 25 anys d'experiència com a màster propi i posteriorment com a màster oficial (des del curs 2011-2012) amb resultats positius tenint presents les dades de matriculació, la satisfacció general dels estudiants i les impressions expressades per part dels coordinadors de les universitats organitzadores. Tot això augmenta el compromís i motivació de les diferents instàncies implicades i facilita la cohesió i coordinació dels professors implicats en un projecte comú.
- *Adequació i perfil del professorat:* el professorat principal del màster presenta una elevada continuïtat al llarg dels anys, de manera que es garanteix la coherència i estabilitat en els objectius acadèmics proposats. No obstant això, degut al caràcter interuniversitari, de vegades hi ha petites modificacions en el personal docent d'alguna assignatura, adequant el perfil del personal a les exigències del màster. Respecte al perfil del professorat, i després de la incorporació de la UOC com a universitat participant, disposem de tres professors catedràtics, tres professors titulars i agregats, i la resta constitueixen professors doctors amb categoria de lectors i visitants. En relació a la qualitat, tots els professors tenen una llarga trajectòria com a docents, acumulen diferents mèrits investigadors en l'àrea de la criminologia, dret penal i la sociologia i han demostrat el seu compromís amb aquesta titulació al llarg dels anys.
- *Elaboració de criteris comuns per l'avaluació dels estudiants.* En l'Informe de Seguiment anterior es va recollir la necessitat d'elaborar una normativa comuna referent als casos d'estudiants que suspenen una assignatura o el Treball Final de Màster, normativa que va ser aprovada en la reunió de coordinació del Màster de juny de 2014.

Punts febles

- Respecte a la gestió del Màster de Criminologia, i com subratllàvem en Informes de Seguiment anteriors, cal destacar que coordinar els horaris dels diferents professors i assegurar la uniformitat de processos no sempre resulta una tasca fàcil i requereix de força dedicació i planificació per a que totes les universitats implicades estén coordinades.
- Respecte de l'avaluació de les assignatures, cal elaborar una normativa comuna a tots els professors, aprovada pel conjunt de coordinadors de les Universitats participants que doni resposta als casos d'alumnes que suspenen una assignatura o el treball final de màster.

Propostes de millora:

Es proposa mantenir les diferents accions que vam proposar en el informe de seguiment del curs passat i que van permetre adreçar alguns punts febles:

- Cada universitat participant (UPF, UAB, UdG) té un coordinador i es mantindran reunions periòdiques de coordinació per a plantejar punts febles i acordar solucions conjuntes. D'altre banda hi ha una comunicació constant entre els coordinadors de les universitats mitjançant correus electrònics.
- El curs passat des de la Secretaria del Departament de Dret juntament amb la Coordinadora del Màster es va establir un procés de gestió normalitzat que ha permet aclarir les competències de cadascun dels òrgans implicats en la coordinació del Màster (coordinadors, secretaria, personal de suport, departament d'admissions...) i ha millorat la coordinació el curs 2012-13. Per tant, des de la coordinació del màster caldrà posar atenció a que es mantingui la coordinació de tots els agents implicats en el funcionament del màster.
- La Coordinadora continua oferint una atenció personalitzada als estudiants, amb les corresponents tutories abans de formalitzar la matrícula per escollir les assignatures optatives i assessorant-los en la progressió dels estudis i en la selecció d'un tutor per a la realització del Treball Final de Màster, tractant

de resoldre els conflictes puntuals que puguin sorgir amb algun professor o amb un altre estudiant.

- Per tal de que els estudiants estiguin al corrent de les principals novetats que poden afectar a qualsevol de les professors i universitats participants, a la pàgina web del Màster es publiquen diferents notícies perquè estiguin informats sobre les diferents ofertes formatives en matèria de criminologia i els mèrits d'última hora sobre el professorat.

Valoració de 6Q com a sistema de garantia de qualitat

Aquest instrument de valoració de les 6Q és un element que valorem positivament des de la coordinació i que complementa altres formes de valoració que procurem recollir dels estudiants, professors i coordinadors de cada universitat que participa al Màster.

D'una banda, permet detectar i analitzar els diferents obstacles per al correcte desplegament del títol, facilitant el desenvolupament de estratègies de millora. I d'una altra, proporciona indicadors d'eficàcia que pot reforçar actuacions que han donat un bon resultat de un curs a un altre.

Annex I: Resolució de 29 de maig de 2014 del President de la Comissió Executiva d'Ajuts Universitaris sobre la menció distintiva *International Masters Programme* (IMP) per a programes de Màsters oficials i propis impartits a Catalunya, amb l'objectiu d'impulsar la promoció internacional qualitativa per a aquest nivell d'estudi. (arxiu pdf)

Annex II: Notificació de la resolució positiva de la verificació de la Memòria del Màster el 9 d'octubre de 2014, de la Secretaria General d'Universitats. (arxiu pdf)